

NNGYK
NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI
ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT

Energiahatékony háztervek aerobiológiai vonatkozásai.

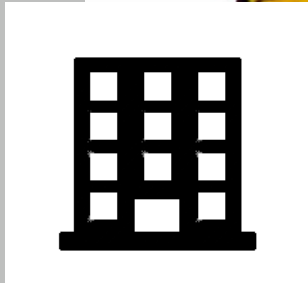
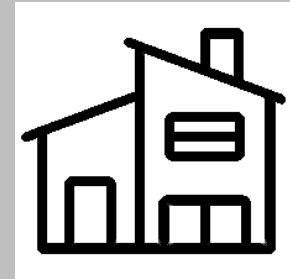
MAGYAR Donát¹, BÁLINT Rozália², PATKÓ Csilla³

1 Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ, Budapest;

2 Atelierr Design Studio Kft, Budapest;

3 Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest

A családok lakhatási igényei koronként változnak....

A mai kor elvárásainak megfelelő,
energiahatékony épületek
új egészségkockázatokat vetnek fel.

A Nemzeti Mintaterv Katalógusban szereplő **150 családi ház** alaprajzát, látványterveit elemeztük, mely

- költség- és
- energiahatékony,
- településarculatba illeszthető,
- magasszintű lakóminőséget kínál középosztálybeli családoknak.

  NMTK - Nemzeti Mintaterv Katalógus
Lakóház tervek a magyar családok otthonteremtésének támogatására

NMTK-064 KIVITELI TERV ELÉRHETŐ

 5 db SZOBÁK SZÁMA

 123 m² ALAPTERÜLET

 114.43 M Ft BECSÜLT BEKERÜLÉSI KÖLTSÉG

Hagyományos megjelenésű korszerű lakóház

NMTK-002 KIVITELI TERV ELÉRHETŐ

 3 db SZOBÁK SZÁMA

 103 m² ALAPTERÜLET

 88.86 M Ft BECSÜLT BEKERÜLÉSI KÖLTSÉG

Praktikus, letisztult otthon

NMTK-081 KIVITELI TERV ELÉRHETŐ

 4 db SZOBÁK SZÁMA

 107 m² ALAPTERÜLET

 71.65 M Ft BECSÜLT BEKERÜLÉSI KÖLTSÉG

Újragondolt kockaház

NMTK-031_2 KIVITELI TERV ELÉRHETŐ

 6 db SZOBÁK SZÁMA

 151 m² ALAPTERÜLET

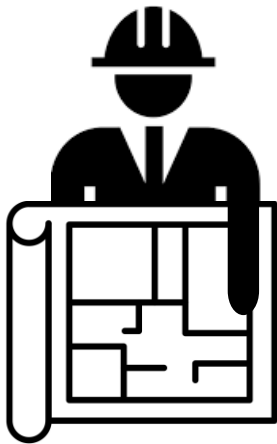
 117.61 M Ft BECSÜLT BEKERÜLÉSI KÖLTSÉG

Kortárs többgenerációs családi ház

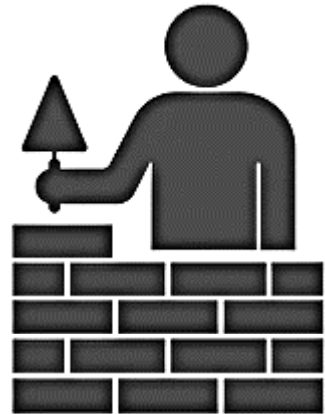

A beltéri levegőminőséget az

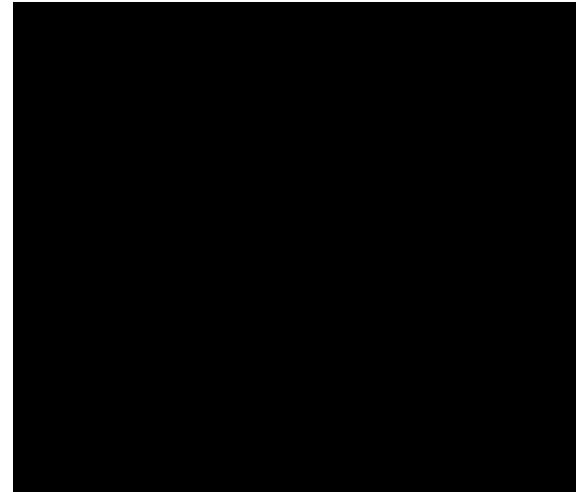
épülettervezés

kivitelezés

használat

határozza meg.

Célunk az épülettervezés szintjén megjelenő lehetséges egészségkockázatok azonosítása volt.

18 tényezőt azonosítottunk, amelyek potenciális levegőminőségi problémákat okozhatnak a helyiségek

- méretezését
- elrendezését
- szellőzését
- hőháztartását

meghatározó épületszerkezeti megoldások révén.

NMTK-002 mintaterv

3 db

SZOBÁK SZÁMA

103 m²

ALAPTERÜLET

88.86 M Ft

BECSÜLT NETTÓ
BEKERÜLÉSI KÖLTSÉG

CSOK

CSOK KÉPES MINTATERV

Tervcsomag letöltése

A tervcsomag megrendeléséhez rendelkeznie kell jóváhagyott Felhasználási Szerződéssel.

Vázlatterv ✓

Kiviteli terv ✓

A tervtár épületeinek

- átlagos alapterülete **134,1 m²** (min.: 60; max.: 295);
- szobák száma **4,4** (min.: 2; max.: 7).
- Az épülettervek **6%-a** lapostető;
- és **64%-a** beépítetlen magastető.

A házak **13,5%-a** lejtős területre építhető, ezeknél a vízszigetelés kivitelezési hibája fokozott kockázatot jelent.

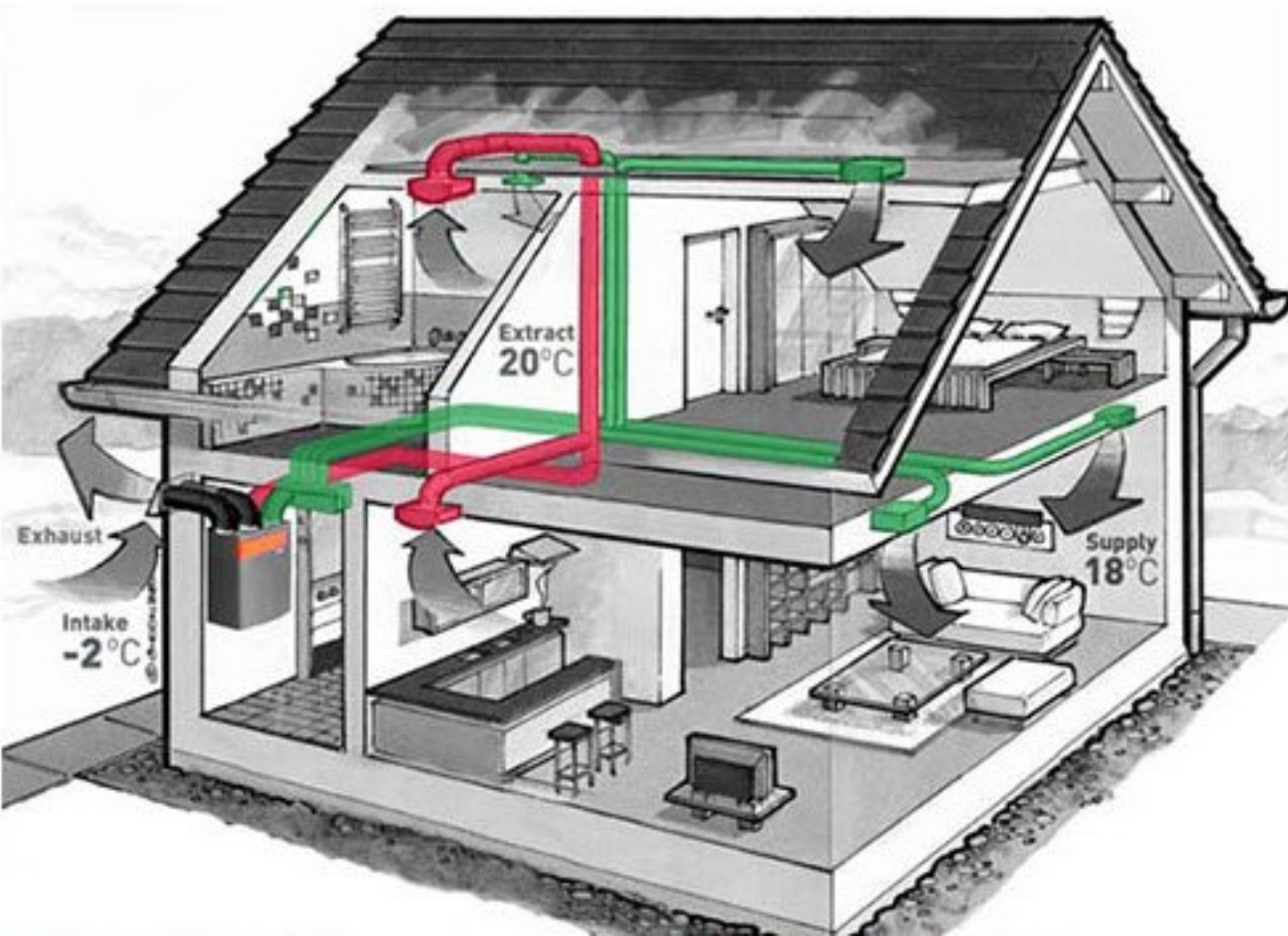

A tervdokumentációk alapján a lakások
59.3%-ában nem alakítható ki keresztlégáram
14,7% nappaliban, **58% hálószobában**,
tehát eleve korlátozott a természetes szellőzés lehetősége.

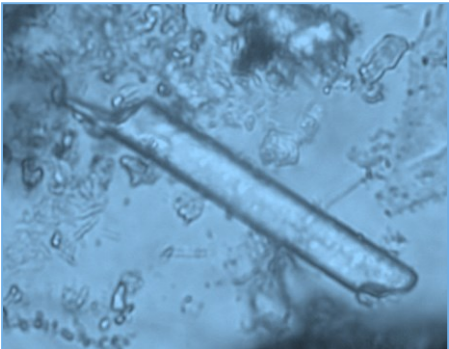
A tervek **28,7%**-ában hiányoznak a szellőzőrendszer fogadására alkalmas gépészeti helyiségek, ezért a mesterséges szellőzés kiépítése nehezített.

18,7%-ban sem természetes, sem mesterséges szellőztetés nincs tervezve.

Padlástér minden esetben a lakótérből nyílik

- A padlásról ásványgyapot törmelék szóródhat, ami
- gyakran kimutatható a gyerekszobában.

A garázsok **14,7%**-a csatlakozik lakótérhez.

A lakások egybenyitása a garázsokkal kényelmi szempontokat szolgál.

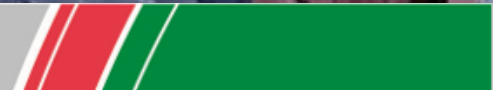

A lakáshoz csatlakozó garázsok (n=14)

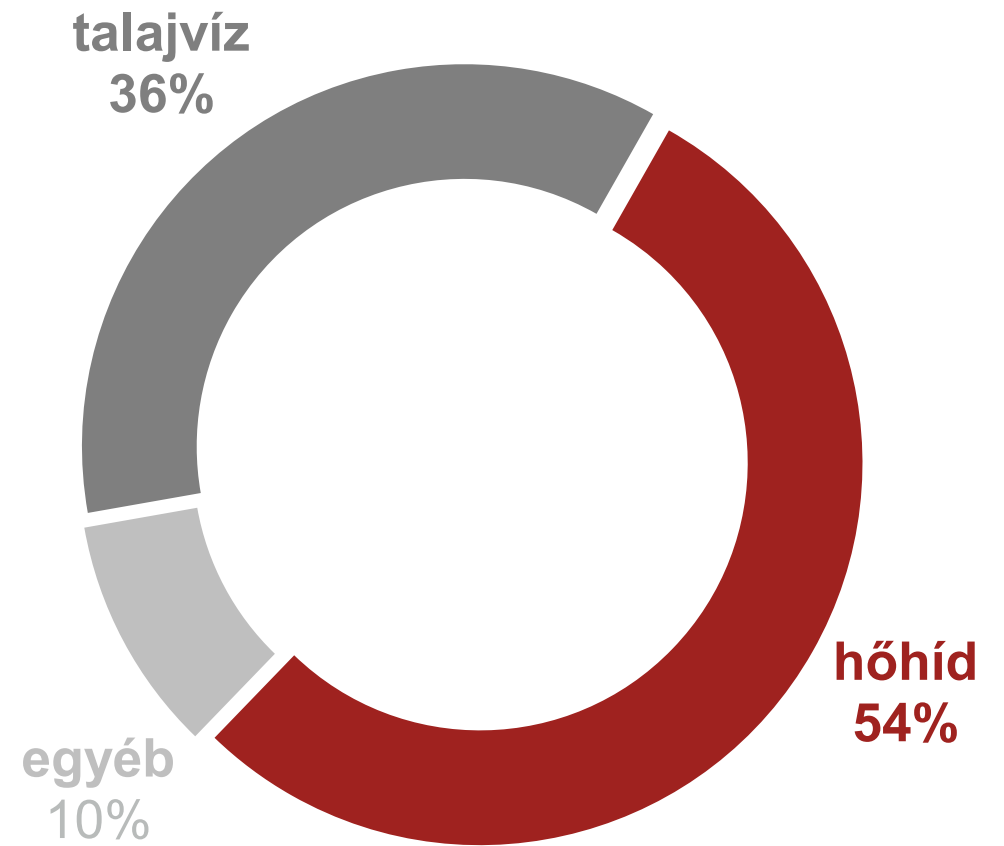
- **71%**-ában tapasztaltunk nedvesedést, és e lakások
- **70%**-ában alakult ki penészesedés, mely az esetek
- **71%**-ában a lakótér levegőjébe jutva egészségi kockázatot okozhatott.

A penészesedéshez többnyire házi poratka-szennyezettség is társult.

Magyar és mtsai 2013

A penészesedés eredete garázsokban

Esettanulmány 1.

Aspergillus/Eurotium sp.

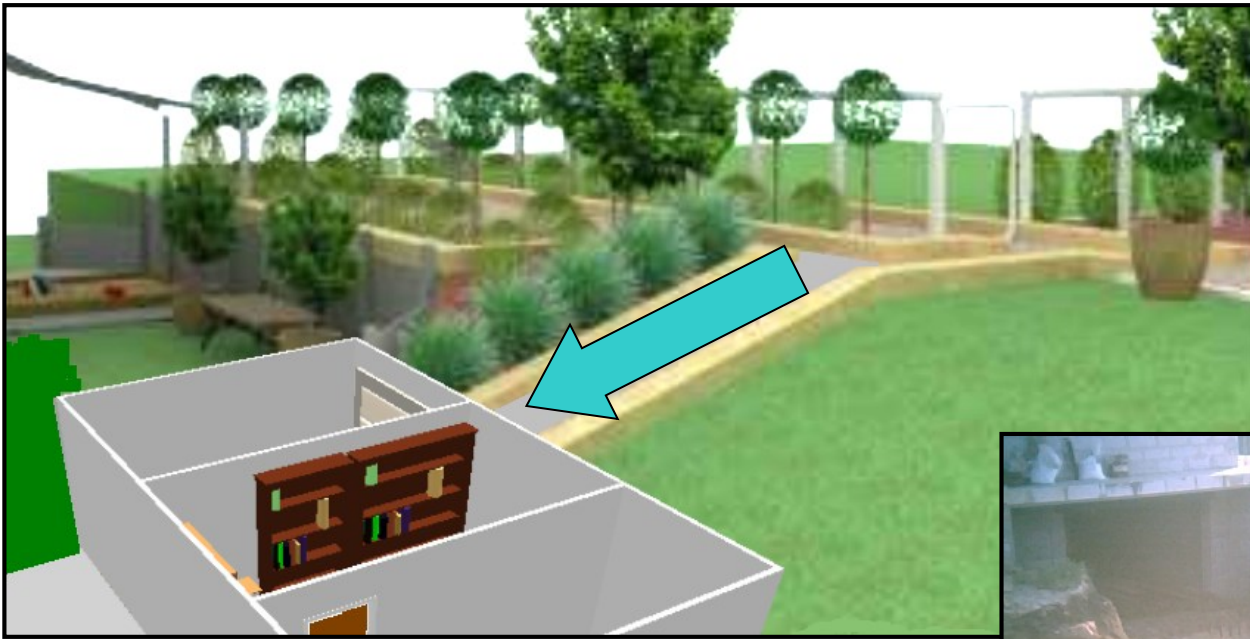
Aspergillus sect. *Flavi*

Aspergillus sect. *Fumigati*

Aspergillus sydowii

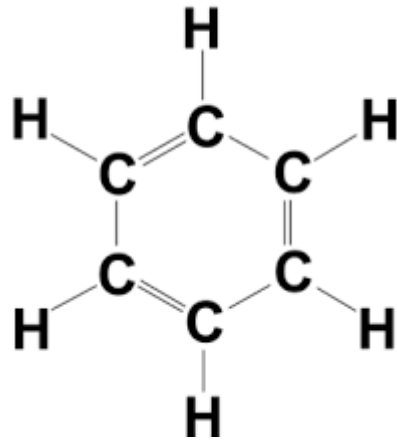
Penicillium sp.

Esettanulmány 2.

- *Acremonium*,
- *Aureobasidium pullulans*,
- *Penicillium* spp.,
- hp atkák

Abban az esetben, ha garázst napi rendszerességgel használták, és tolatva álltak be a garázsba,

a szobákban a javasolt belső téri határértéknél **68-92%-kal magasabb** benzolterhelést tapasztaltunk.

A használatban lévő garázs esetében a gépkocsi ki- és beparkolása alkalmával **jelentősen megemelkedett a CO-szennyezettség,**

és legalább 4 óra kellett ahhoz, hogy a terhelés a gépjárműtárolók esetében javasolt határérték alá csökkenjen.

Beregszászi és mtsai 2013

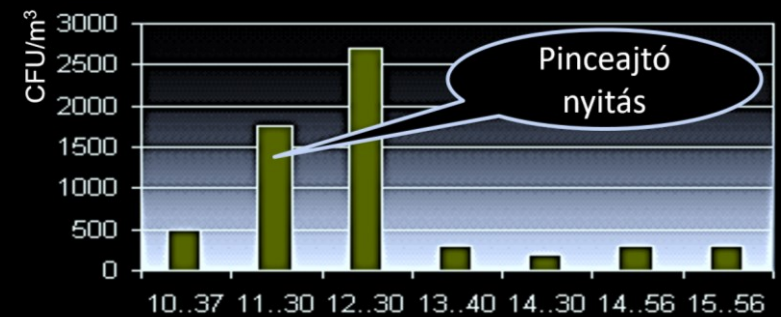
Lakótérbe nyíló pince/szuterén

a tervek 4,0%-án szerepel

3-5× koncentráció növekedés

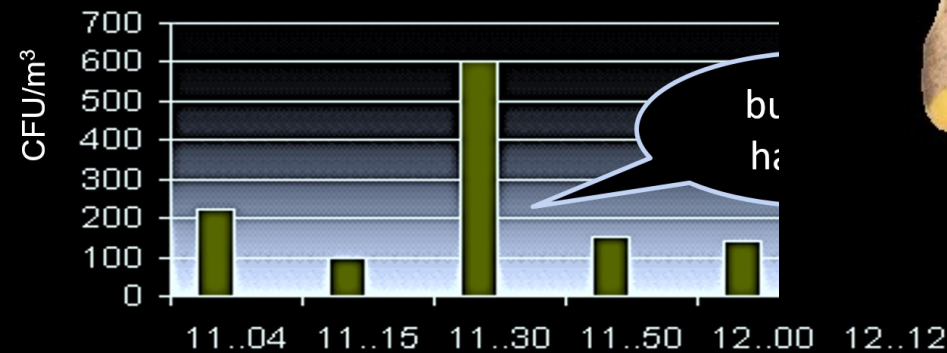
966330476

Reponen 1994

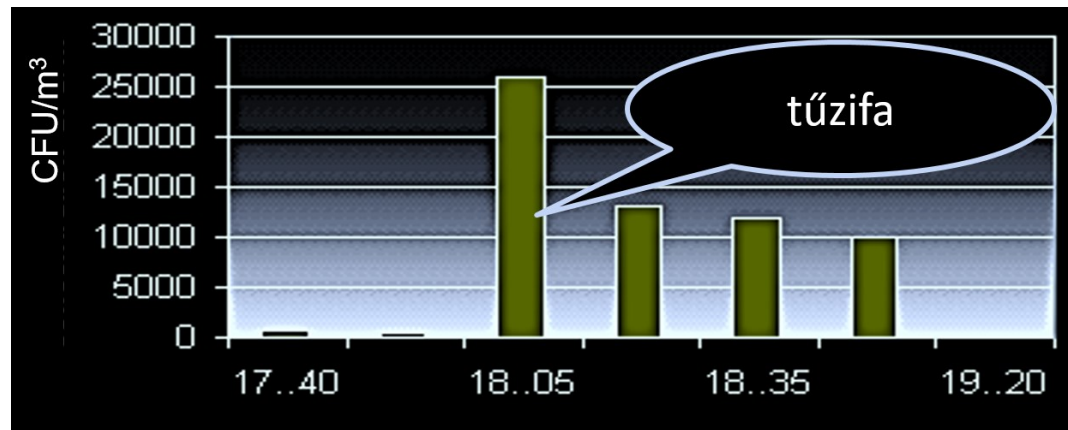
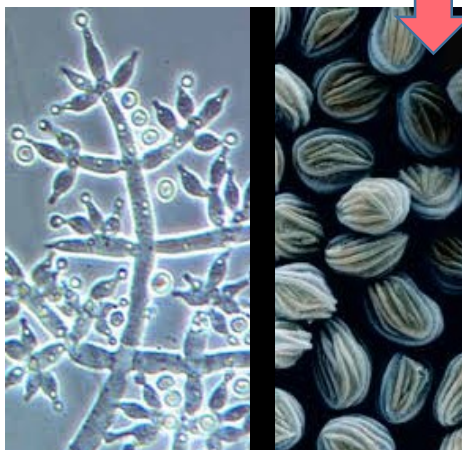

Amerikai konyha (88%) esetén többlet légszennyezésre kell számítanunk az égéstermékek, ill. zöldségghámozással kiszóródó gombaspórák miatt.

Kandalló (19,3 %) esetén többlet légszennyezésre kell számítanunk az égéstermékek, ill. a tűzifátárolás miatt.

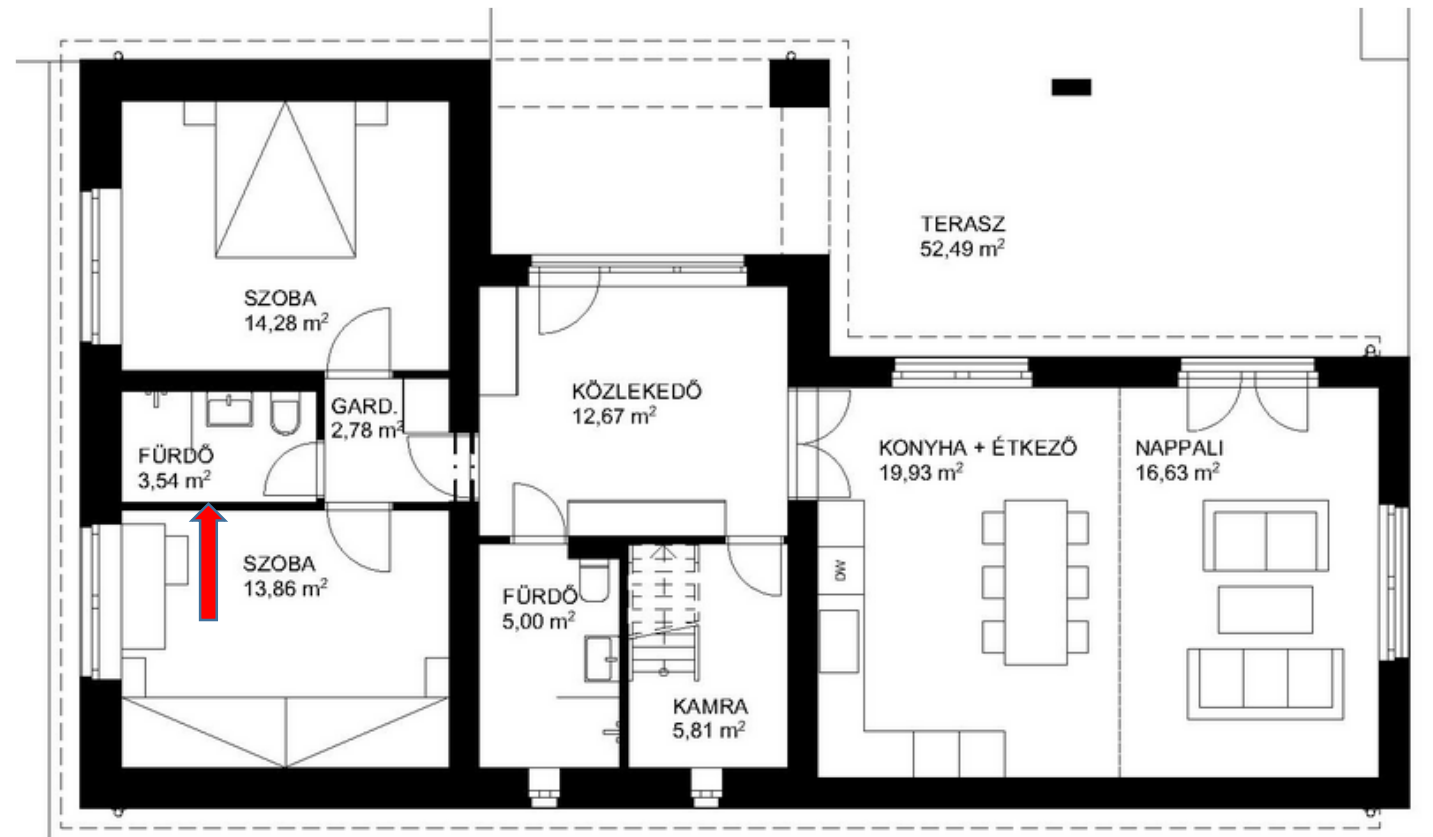

Reponen 1994

Hálószoba és fürdőszoba egybeépítése (9.3%)
fokozott páratelhelés és poratkák elszaporodása

A hálósobai rejtett penészedés gyakori oka a gipszkartonfal beázása, amelyre akkor van esély, ha a hálószoba és a vizesblokk között nem teherhordó válaszfal található (**68,0%**).

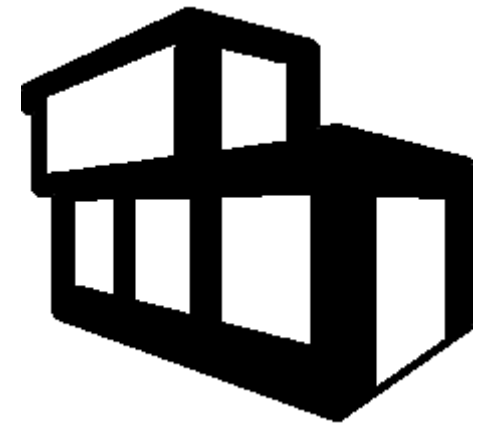
„Habitat 67”
Moshe Safdie 1967,
Montreal,

Kanada egyik legismertebb épülete

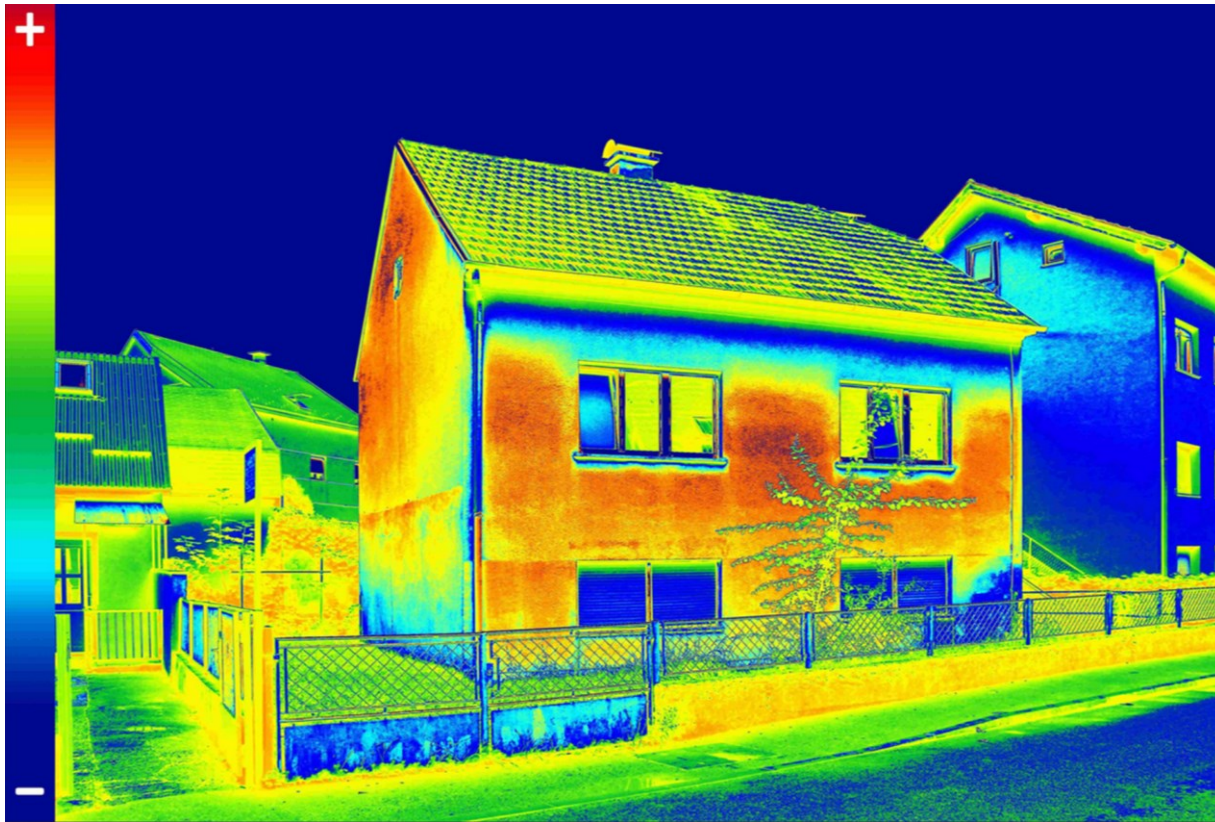
Páralecsapódás, penészedés jelentkezhethet

- geometriai hőhidaknál (**78%**),
- sarokablakoknál (**22,7%**),
- ablakok/válaszfallak csatlakozásánál (**10,7%**).

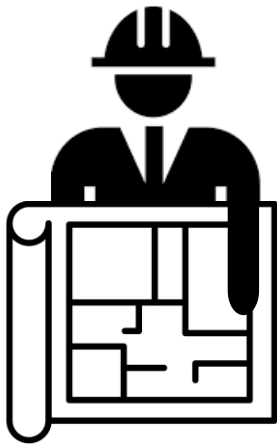

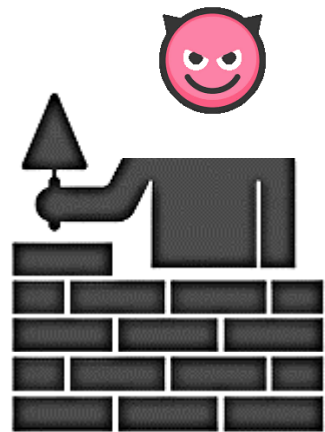
Halmazott kockázat:
a keresztlégtáram hiánya és hőhíd egyazon helyiségben (**54,7%**).

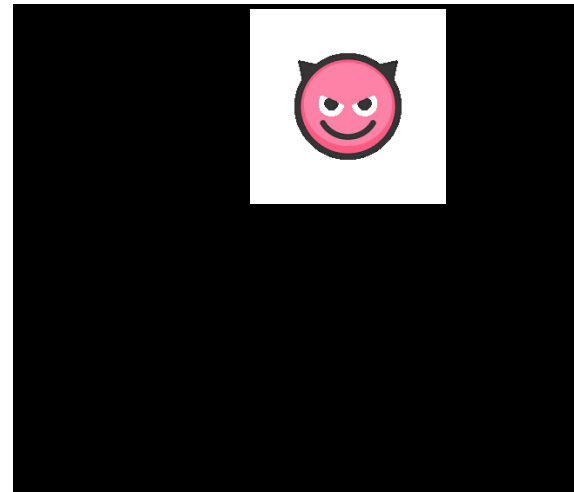
Bizonyos tényezők csak
rossz kivitelezésnél, és/vagy nem megfelelő lakáshasználtnál
jelentkeznek egészségkockázatként.

épülettervezés

kivitelezés

használat

Következtetések

- Szükséges a **tervezőmérnökök (tovább)képzése** a modern épületek egészséghatására vonatkozóan.
- Fontos a kivitelezés során **műszaki ellenőr** bevonása.
- A **lakosságot tájékoztatni** kell a megfelelő lakáshasználatáról.

Ezen intézkedésekkel az épületek energiahatékonyságán túl az ott élők egészsége/életminősége is javulhat.

NNGYK
NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI
ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT

Köszönöm a figyelmet!

magyar.donat@nngyk.gov.hu

